

PLAKKER

SENTRUMNOMMER

|  |  |  |  |  |  |  |  |
|--|--|--|--|--|--|--|--|
|  |  |  |  |  |  |  |  |
|--|--|--|--|--|--|--|--|

EKSAMENNOMMER

|  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |
|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|
|  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |
|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|

**NASIONALE SENIOR SERTIFIKAAT**

**REKENINGKUNDE**

**GRAAD 12**

**FEBRUARIE/MAART 2018**

***SPESIALE ANTWOORDEBOEK***

| VRAAG  | PUNTE | PARAAF | MOD. |
|--------|-------|--------|------|
| 1      |       |        |      |
| 2      |       |        |      |
| 3      |       |        |      |
| 4      |       |        |      |
| 5      |       |        |      |
| 6      |       |        |      |
| TOTAAL |       |        |      |

**Hierdie antwoordeboek bestaan uit 16 bladsye.**

**VRAAG 1****1.1 DEBITEURE-OUDERDOMSANALISE**

- 1.1.1 Verduidelik waarom die debiteure-ouderdomsanalise as 'n doeltreffende interne beheermaatreël beskou word. Noem EEN punt.

|   |
|---|
|   |
| 2 |

- 1.1.2 Verduidelik TWEE verskillende probleme wat deur die debiteure-ouderdomsanalise uitgelig word. Verskaf in ELKE geval die naam van 'n debiteur en syfer(s).

| PROBLEEM | DEBITEUR EN SYFER(S) |
|----------|----------------------|
|          |                      |
|          |                      |

|   |
|---|
|   |
| 6 |

**1.2 DEBITEUREVERSOENING**

- 1.2.1 REGSTELLINGS AAN DIE DEBITEUREKONTROLEREKENING OP 30 NOVEMBER 2017

|                                  |        |
|----------------------------------|--------|
| Saldo voor foute en weglatings   | 25 700 |
| (i)                              |        |
| (ii)                             |        |
| (iii)                            |        |
| (iv)                             |        |
| (v)                              |        |
| Korrekte Debiteurekontrole-saldo |        |

|   |
|---|
|   |
| 7 |



**VRAAG 2****2.1**

|              |  |
|--------------|--|
| <b>2.1.1</b> |  |
| <b>2.1.2</b> |  |
| <b>2.1.3</b> |  |

|          |
|----------|
|          |
| <b>3</b> |

**2.2.1****Bereken die waarde van die slotvoorraad op 31 Desember 2017 volgens die EIEU-metode.**

|          |
|----------|
|          |
| <b>6</b> |

**2.2.2****Bereken die koste van verkope.****Bereken die bruto wins.**

|          |
|----------|
|          |
| <b>8</b> |

**2.2.3****Bereken die waarde van die eindvoorraad op 31 Desember 2017 deur die gewoegdegemiddelde-metode te gebruik.**

|          |
|----------|
|          |
| <b>6</b> |

**Wat sal die effek op die bruto wins wees indien die eienaar na hierdie waardasiemetode verander? Verskaf syfers.**

|          |
|----------|
|          |
| <b>3</b> |

2.3

Jy word voorsien van inligting met betrekking tot Leno Meubileerders. Hulle verkoop tafels, stoele en beddens slegs vir kontant. Die eienaar is bekommerd dat die syfers verskaf, swak interne beheer en besluitneming toon.

Identifiseer EEN probleem vir elke produk. Haal syfers aan. Gee in ELKE geval raad oor hoe om die probleem op te los.

| Produk  | Probleem (met syfers) | Raad |
|---------|-----------------------|------|
| Tafels  |                       |      |
| Stoele  |                       |      |
| Beddens |                       |      |

9

|              |
|--------------|
| TOTALE PUNTE |
|              |
| 35           |

**VRAAG 3****3.1 GLAMOUR ROKSKEPPINGS****3.1.1 PRODUKSIEKOSTESTAAT VIR DIE JAAR GEËINDIG  
28 FEBRUARIE 2017**

|                                     |        |    |
|-------------------------------------|--------|----|
|                                     |        |    |
|                                     |        |    |
| Primêre koste                       |        |    |
|                                     |        |    |
| Totale vervaardigingskoste          |        |    |
| Goedere-in-bewerking (1 Maart 2016) | 76 000 |    |
|                                     |        |    |
|                                     |        |    |
| Produksiekoste van klaarprodukte    |        | 21 |

**3.1.2 Bereken die netto wins vir die jaar geëindig 28 Februarie 2017.**

7

**3.2 LIGHTING SOLUTIONS****3.2.1 Bereken die fabrieksbokoste per eenheid vir die jaar geëindig  
31 Desember 2017.**

2

**3.2.2 Verduidelik waarom George nie bekommerd sal wees oor die toename  
van 28,1% in die totale veranderlike koste van R936 000 na R1 200 000  
nie.**

3

**3.2.3** Gee TWEE redes vir die toename in die verkoop- en verspreidingskoste per eenheid.

|   |
|---|
|   |
| 2 |

**3.2.4** Bereken die gelykbreekpunt vir die jaar geëindig 31 Desember 2017.

|   |
|---|
|   |
| 4 |

Lewer kommentaar op die produksievlak vir 2017. Noem TWEE punte. Haal syfers aan.

|   |
|---|
|   |
| 4 |

**3.2.5** Lighting Solutions oorweeg dit om grondstowwe in te voer omdat dit goedkoper en van 'n hoër gehalte is. Noem TWEE aspekte wat hulle moet oorweeg voordat hulle hul besluit finaliseer.

|   |
|---|
|   |
| 2 |

|              |
|--------------|
| TOTALE PUNTE |
|              |
| 45           |

**VRAAG 4**

4.1

|       |  |
|-------|--|
| 4.1.1 |  |
| 4.1.2 |  |
| 4.1.3 |  |
| 4.1.4 |  |
| 4.1.5 |  |

5

4.2 ORBIT BPK.

4.2.1

(a) GEWONE AANDELEKAPITAAL

|                   |  |  |
|-------------------|--|--|
| Gemagtig          |  |  |
| 6 000 000 aandele |  |  |
| Uitgereik         |  |  |
|                   |  |  |
|                   |  |  |
|                   |  |  |

8

(b) BEHOUE INKOMSTE

|                          |         |
|--------------------------|---------|
| Saldo op 1 Julie 2016    | 874 000 |
|                          |         |
|                          |         |
| Gewone aandele-dividende |         |
|                          |         |
|                          |         |
| Saldo op 30 Junie 2017   |         |

11

**4.2.2 ORBIT BPK.  
BALANSSTAAT OP 30 JUNIE 2017**

|                                            |                |
|--------------------------------------------|----------------|
| <b>BATES</b>                               |                |
| <b>NIEBEDRYFSBATES</b>                     |                |
| <b>Vaste/Tasbare Bates</b>                 |                |
| <b>Vaste deposito</b>                      | <b>380 000</b> |
| <b>BEDRYFSBATES</b>                        |                |
| <b>Voorraad</b>                            | <b>478 000</b> |
|                                            |                |
|                                            |                |
| <b>TOTALE BATES</b>                        |                |
| <b>EKWITEIT EN LASTE</b>                   |                |
| <b>AANDEELHOUBERSBELANG</b>                |                |
| <b>Gewone aandeelkapitaal</b>              |                |
| <b>Behoue inkomste</b>                     |                |
| <b>NIEBEDRYFSLASTE</b>                     |                |
| <b>Lening: Helping Bank</b>                |                |
| <b>BEDRYFSLASTE</b>                        |                |
| <b>Handels- en ander betaalbare bedrae</b> |                |
|                                            |                |
|                                            |                |
|                                            |                |
| <b>TOTALE EKWITEIT EN LASTE</b>            |                |

4.2.3

As 'n aandeelhouer, verduidelik jou bekommernis oor die voorgestelde terugkoop van aandele. Verskaf berekeninge om jou bekommernis te ondersteun.

|   |
|---|
|   |
| 6 |

4.3

**ODUITVERSLAG: DF ONDERNEMINGS BPK.**

4.3.1

|     |  |
|-----|--|
| (a) |  |
| (b) |  |

|   |
|---|
|   |
| 2 |

4.3.2

(a) Die ouditverslag hieronder dui 'n (gekwalfiseerde/ ongekwalifiseerde) mening aan.

|   |
|---|
|   |
| 1 |

(b) Verduidelik waarom die aandeelhouders oor hierdie ouditverslag bekommerd moet wees. Noem TWEE punte.

|   |
|---|
|   |
| 4 |

|              |
|--------------|
| TOTALE PUNTE |
|              |
| 65           |

**VRAAG 5**

5.1

| NR. | BEWERKINGS                              | BEDRAG |
|-----|-----------------------------------------|--------|
| (a) | Toevoeging tot geboue                   |        |
| (b) | Totale waardevermindering op toerusting |        |
| (c) | Verkope van toerusting teen drawaarde   |        |
|     |                                         | 15     |

5.2.1

| BEWERKINGS                            | ANTWOORD |
|---------------------------------------|----------|
| Bereken die inkomstebelasting betaal. |          |

5.2.2

|                               |  |
|-------------------------------|--|
| Bereken die dividende betaal. |  |
|                               |  |

5.2.3

|                                                                 |  |
|-----------------------------------------------------------------|--|
| Bereken de netto verandering in kontant- en kontantekwivalente. |  |
|-----------------------------------------------------------------|--|

5.3

| KONTANTGEVOLGE VAN FINANSIERINGSAKTIWITEITE |  |
|---------------------------------------------|--|
|                                             |  |
|                                             |  |
|                                             |  |

**5.4.1 Bereken die skuld-ekwiteit-verhouding.**

|   |
|---|
|   |
| 3 |

**5.4.2 Bereken die verdienste per aandeel (in sent).**

|   |
|---|
|   |
| 3 |

**5.4.3 Bereken die opbrengs op gemiddelde aandeelhoudersbelang (OOAB).**

|   |
|---|
|   |
| 5 |

**5.5 Verduidelik waarom die direkteure gevoel het dat die 630 sent wat vir die terugkoop van die aandele aangebied is, 'n regverdige prys was. Haal TWEE finansiële aanwysers met syfers aan.**

|   |
|---|
|   |
| 4 |

**5.6.1 Die direkteure het die dividenduitbetalingsbeleid vir die huidige finansiële jaar hersien.**

**Bereken die persentasie verdienste wat as dividende vir elke jaar verdeel is om hierdie verandering te toon.**

|   |
|---|
|   |
| 4 |

5.6.2

Gee EEN rede waarom die direkteure hierdie besluit geneem het.

|   |
|---|
|   |
| 2 |

5.6.3

Verduidelik waarom die aandeelhouders dalk nie met die opbrengs wat hulle verdien het, tevrede sal wees nie. Haal 'n finansiële aanwyser of syfer(s) aan.

|   |
|---|
|   |
| 3 |

5.7

Behalwe vir die dividende, identifiseer DRIE goeie besluite. Verduidelik die effek van elke besluit op die maatskappy. Haal syfers aan.

| GOEIE BESLUITE<br>(met syfers) | EFFEK OP MAATSKAPPY |
|--------------------------------|---------------------|
| Besluit 1:                     |                     |
| Besluit 2:                     |                     |
| Besluit 3:                     |                     |

|   |
|---|
|   |
| 9 |

|              |
|--------------|
| TOTALE PUNTE |
|              |
| 70           |

**VRAAG 6**

**6.1.1** Bereken die winsopslagpersentasie op onderdele gebruik in die Geprojekteerde Inkomstestaat vir Maart 2018.

|   |
|---|
|   |
| 3 |

**6.1.2** Bereken die % afname in die diensfooï-inkomste wat in April 2018 verwag word.

|   |
|---|
|   |
| 3 |

**6.1.3** Bereken die bykomende ruimte (in vierkante meter) wat die onderneming vanaf April 2018 sal huur.

|   |
|---|
|   |
| 4 |

**6.1.4** Bereken die rentekoers op die vaste deposito.

|   |
|---|
|   |
| 5 |

**6.2** Lewer kommentaar op die beheer van voorraad en verduidelik hoe Vusi beoog om dit reg te stel. Haal syfers aan.

|   |
|---|
|   |
| 4 |

**6.3.1** Vusi dink daaraan om die sakeperseel te koop eerder as om dit te huur. Noem EEN voordeel en EEN nadeel van hierdie opsie.

Voordeel:

Nadeel:

|   |
|---|
|   |
| 4 |

**6.3.2** Vusi bied 'n gratis afleweringdiens van onderdele aan klante, maar beplan om hierdie diens op 31 Maart 2018 te staak.

Noem TWEE punte om hierdie besluit te staaf.

|   |
|---|
|   |
| 4 |

**6.3.3** Bereken die koste van die nuwe voertuig wat hy beplan om op 1 April 2018 aan te koop.

|   |
|---|
|   |
| 4 |

|       |                                                                                                            |                          |
|-------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------|
| 6.4.1 | Verduidelik of Water en elektrisiteit goed beheer is, of nie.                                              | <div></div> <div>3</div> |
| 6.4.2 | Verduidelik of jy met Vusi se besluit saamstem om nie die volle begroting vir Advertensies te gebruik nie. | <div></div> <div>3</div> |
| 6.4.3 | Verduidelik of Verbruiksgoedere goed beheer is, of nie.                                                    | <div></div> <div>4</div> |
| 6.4.4 | Verduidelik hoe Vusi se besluit oor die winsopslagpersentasie op onderdele die onderneming beïnvloed het.  | <div></div> <div>4</div> |

|                     |
|---------------------|
| <b>TOTALE PUNTE</b> |
|                     |
| 45                  |

TOTAAL: 300